

İlahiyat Alanında Yurt Dışında Lisans ve Lisansüstü Eğitim: Ürdün Örneği

Sadık Seymen

 <https://orcid.org/0000-0001-7110-1587> | sadik.seymen@usak.edu.tr
Öğr. Gör., Uşak Üniversitesi, Uşak, Türkiye

Öz

20. yüzyıl Müslüman toplumlara sahip birçok ülkenin çağdaş eğitim kurumları açma ve üniversite sistemine geçme teşebbüsleri ile geleneksel İslami ilimlerin bu yeni eğitim sistemine uyarlanması girişimlerine tanıklık etmiştir. Farklı coğrafyalarda farklı metotlarla benzer girişimler yaşanmıştır. Gelecek nesillere İslami ilimleri doğru bir şekilde aktarma ve mevcut toplumsal problemlere çözüm teklifleri getirme hemen hemen tüm Müslüman toplumların gündemlerini meşgul etmektedir. Farklı coğrafyalardaki İlahiyat ve İslami ilimler alanındaki çalışmaların ve eğitim sistemlerinin incelenmesi, ortak sorunları çözme adına teklif edilen farklı çözüm yolları ve arayışlardan haberdar olmayı mümkün kılmaktadır. Geçen asırda tesis edilen yeni üniversitelerde İslami ilimler alanında eğitim verilen ve çağdaş toplumun ihtiyaçlarına cevap verebilme adına yeni sistemler teklif edilen ülkelerden biri de Ürdün'dür. Çalışmamızda öncelikle genel olarak Arap dünyasındaki üniversiteleşme süreci hakkında bilgi verilmiş, akabinde Ürdün'de tesis edilen üniversiteler ile ülkemizdeki İlahiyat/İslami ilimler Fakültelerine mukabil olan Şeriat Fakülteleri, Dirasât İslamiyye ve Usûlu'd-Din Fakülteleri vb. tanıtılmıştır. Bu eğitim kurumlarının misyonu, içeriği ve müfredatları hakkında detaylı bilgi verilmiş ve ülkemizdeki benzer eğitim kurumları ve programları ile kıyaslamalar yapılmıştır. Ürdün'deki mezkûr fakülteler, ülkemizdeki İlahiyat/İslami ilimler Fakültelerinden farklı olarak çok programlı eğitim sürdürmektedir. Bu fakültelerde standart İslâmî ilimler eğitimi sunan Usûlu'd-Din bölümleri merkezde bulunmakta olup fakültelerin programları bundan ibaret değildir. Usûlu'd-Din programına ilaveten başka fakültelerle ortaklaşa yürütülen diğer programlar da bulunmaktadır. Bu cümleden olarak, Hukuk Fakülteleriyle ortaklaşa yürütülen Fıkıh ve Kadâ' (Fıkıh ve Yargı) programı ile İktisat Fakülteleriyle ortaklaşa yürütülen İslâmî Bankacılık programı ve yabancı dilde eğitim sunan ed-Dirasâtü'l-İslamiyye fi'l-Asrî'l-Muâsir (Çağdaş Dönemde İslam Araştırmaları) programı dikkat çekmektedir. Türkiye'de de yakın zamanda lisans üstü seviyede eğitim vermeye başlayan İslam Ekonomisi ve Finansı, İslami Sigortacılık ve benzeri programların on yılı aşkın süredir Ürdün'de hem lisans hem lisans üstü seviyede sürdürülmesi tecrübe paylaşımı itibariyle önemi haizdir. Dahası mezunlarının şerî mahkemelerde vazife alabildiği Fıkıh ve Kadâ' programı, İslami ilimler ve toplum ilişkisi bağlamında çok daha dikkat çekici bir yerde durmaktadır. Buna ilaveten, Şeriat fakültelerinde yürütülen programlardan Usûlu'd-Din ve Davet bölümleri de ülkemizdeki İlahiyat/ İslami ilimler Fakülteleri ile Dinî Yüksek İhtisas ve Eğitim Merkezlerinin programlarıyla benzeşen ve ayrılan noktalara sahip bulunmaktadır. Bu bağlamda Ürdün'deki İlahiyat/İslami ilimler eğitiminin Din Bilimleri (Din Sosyolojisi, Din Psikolojisi, Din Felsefesi vs.) açısından eksik

olduğu tespit edilmiş ve bu durum eleştiriyi hak eden bir husus olarak çalışmamızda irdelenmiştir. Bu çalışma ile Müslüman toplumlara sahip diğer ülkelerdeki gelişmelerden haberdar olarak öncelikle birtakım önyargıların yıkılması, akabinde doğru etkileşimin meydana gelmesi ve istifadeye medar olması açısından ilgilileri muttali kılmak hedeflenmiştir.

Anahtar Kelimeler

Din Eğitimi, Arap Dünyası, Ürdün, İslâmî İlimler, İlahiyat, Müfredat.

Etik Beyan	Bu çalışma, Türkiye Sosyal Bilimler Sempozyumu'nda sunulan "İlahiyat Alanında Yurt Dışında Lisans ve Lisansüstü Eğitim: Ürdün Örneği" adlı tebliğin özetidir.
Türü	Bildiri Özeti
Geliş Tarihi	26.07.2023
Kabul Tarihi	05.08.2023
Yayın Tarihi	10.08.2023
Kategori	Sanat ve Beşeri Bilimler, Dini Araştırmalar, İlahiyat, Sosyal ve Davranış Bilimleri, Eğitim
Araştırma Alanı	Din Eğitimi
Sempozyum	:
Adı	3. Türkiye Sosyal Bilimler Sempzyumu
Web	https://sempozyum.okuokut.org/index.php/tsbs/article/view/535
Yer ve Tarih	Çevrim İçi - 26-31 Ağustos 2023
Sponsor	Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi; Oku Okut Derneği
Bildiri Oturum Bilgisi	16. Oturum - 29 Ağustos 2023 Salı 15:00 - 16:30
Telif Hakkı	© 2023 Sadık Seymen. Yazar telif hakkını elinde tutarak yayımcıya uygun lisans ile yayım izni vermiştir.
Lisans	
Yayımcı	Oku Okut Yayınları
Kaynak Gösterimi	Seymen, Sadık. "İlahiyat Alanında Yurt Dışında Lisans ve Lisansüstü Eğitim: Ürdün Örneği". 3. <i>Türkiye Sosyal Bilimler Sempozyumu Bildiri Özetleri Kitabı</i> . ed. Abdullah Demir. 201-204. Ankara: Oku Okut Yayınları, 2023. https://doi.org/10.55709/okuokutpress.54

Undergraduate and Postgraduate Studies Abroad in Theology: The Case of Jordan

Sadık Seymen

 <https://orcid.org/0000-0001-7110-1587> | sadik.seymen@usak.edu.tr
Uşak University, Uşak, Türkiye

Abstract

During the 20th century, several Muslim countries made attempts to create modern educational institutions, switch to the university system, and adapt the traditional Islamic Studies to the new system. Various countries have implemented similar initiatives by taking different approaches. The majority of Muslims have prioritized the transmission of Islamic scientific knowledge to succeeding generations and the tackling of social issues. Examining Islamic studies and theological education systems which carried out in other countries gives us an opportunity to discover different answers to the same dilemmas. Jordan is one of the countries where Islamic theological education has been given at the universities founded in the last century. In this paper, after a brief information about switching the university system at the Arab world, we introduced the long-established Universities in Jordan and Faculties of Sharia (al-Sharee'a) and Islamic Studies which are similar to the Faculties of Theology/Islamic Sciences in Turkey. We gave detailed information about the goals of these faculties, their missions, and curricula; and made a comparison with similar educational institutions in our country in terms of their programs and curricula. Unlike the Faculties of Theology/Islamic Sciences in our country, the aforementioned faculties in Jordan carry out multi-program education. These faculties have Usûlu al-Dîn departments that offer standard Islamic sciences education in the center, but the programs of the faculties are not limited to this. In addition to the Usûl al-Dîn program, there are other programs conducted jointly with other faculties. These include the Fiqh and Qadâ' (Fiqh and Judiciary) program in partnership with the Faculties of Law, the Islamic Banking program in partnership with the Faculties of Economics, and the al-Dirasât al-Islamiyya fi'l-Asri al-Mu'âsir (Islamic Studies in the Contemporary Era) program, which offers education in a foreign language. The fact that the program of Islamic Economics and Finance, Islamic Insurance, and similar programs, which have recently started to provide education at the graduate level in Turkey, have been carried out in Jordan for more than ten years at both undergraduate and graduate levels is important in terms of sharing experiences. Moreover, the Fiqh and Qadâ' program, whose graduates can work in the Sharia courts, stands out in the context of the relationship between Islamic sciences and society. In addition, the departments of Usûlu'd-Din and Dawah, which are among the programs carried out in the faculties of Sharia, have similarities and differences with the programs of the Faculties of Theology / Islamic Sciences and Religious Higher Specialization and Training Centers in our country. In this context, it has been determined that Theology/Islamic Sciences education in Jordan is deficient in terms of Religious Sciences (Sociology of Religion, Psychology of Religion, Philosophy of Religion, etc.), and this situation has been examined in our study as an issue

that deserves criticism. This study, it is aimed to inform those concerned about the developments in other countries with Muslim societies in order to break down some prejudices, then to create the right interaction and to benefit from it.

Keywords

Religious Education, Arab World, Jordan, Islamic Sciences, Theology, Curriculum.

Ethical Statement	This paper is a summary of the study titled “Undergraduate and Postgraduate Studies Abroad in Theology: The Case of Jordan” presented at the 3rd Turkish Symposium of Social Science.
Type	Conference Proceeding
Received	2023-07-26
Accepted	2023-08-05
Published	2023-08-10
Category	Art & Humanities, Religion & Theology, Social and Behaviour Sciences, Education
Research Area	Religious Studies, Religious Education
Conference	:
Title	The 3rd Turkish Symposium of Social Sciences
Web	https://sempozyum.okuokut.org/index.php/tsbs/article/view/535
Location & Date	Online - August 26-31, 2023
Sponsor	Ankara Yıldırım Beyazıt University; Oku Okut Association
Proceeding Session	Session 16 - August 29, 2023, Tuesday 15:00 - 16:30
Copyright	© 2023 Sadık Seymen. The author retains the copyright and provides the publisher with a proper license to publish.
License	
Publisher	Oku Okut Press
Citation	Seymen, Sadık. “Undergraduate and Postgraduate Studies Abroad in Theology: The Case of Jordan”. <i>The 3rd Turkish Symposium of Social Sciences: The Book of Abstracts</i> . ed. Abdullah Demir. 201-204. Ankara: Oku Okut Press, 2023. https://doi.org/10.55709/okuokutpress.54